

חברה

כתב עת סוציאליסטי
לעניני חברה, כלכלה, פוליטיקה ותרבות

גיליון 16 | נובמבר 2004

חברה - כתב עת סוציאליסטי לעניני חברה, כלכלה, פוליטיקה ותרבות
כתב העת יוצא באחריות יסו"ד - ישראל סוציאל-דמוקרטית
מערכת: קהילת פחבה 21 א' תל אביב 69404
gilatg@post.tau.ac.il
עורכים: יפתח גולדמן, גילי גופר, אודי מנור
מערכת: אבי בראלי, חזי נתן, ניר מיכאלי, עופר סיטבון, דנה שני-עצמון
עזר גם: ענת חולתא, אביתר כפכפי
צילום: אלעד פרידברג, שרון בן-יעקב, ליהי קורן
עיצוב: ליהי קורן, נען דפוס: גרפילי
מחיר: 10 שקלים לגיליון
בסיוע קרן המיסודים ע"ש י. אפרת, י. בראלי, ש. גורן, א. זברסקי, י. חורין, ה. שנקר

“בצד הביקורת המתבקשת כנגד ה'גזירות' - קיצוץ הקצבאות, הרעת תנאיהם של עובדי חברות כמו הארם, הקלות המס לעשייתנים העליונים, המשך הפרטת שירותי הרחצה - צריך לנסות ולערער את הנחות היסוד שעליהן מבוסס התקציב.”
מתוך: יסודות מעוררים, תקציב 2005 והכלכלים, עמ' 7

ראשית

ממשלות אחדות, משאל עם ושוב התנתקות. כמו עולה מן האוב הנושא הבטחוני-מדיני החדר ותופס את תשומת הלב הציבורית, התקשורתית והפוליטית.
וכל כך קשה להתנגד לסדר היום המדיני-בטחוני הזה. האם סוציאליסטים-ציונים צריכים להיות בעד או נגד תכנית ההתנתקות?? כל כך קשה לומר בפשטות 'כן', כי כל כך נכון לומר 'תלוי'. 'כן', כי סוציאליסט וציוני הוא אדם שלא ויתר על התקווה ותסיגה משטחים כבושים היא ביטוי לתקווה. אבל 'תלוי', כי אולי שרון רוצה התנתקות לא כדי לחזק תהליך מדיני, אלא על מנת לקבור אותו. 'תלוי', כי מי יודע מי יצליח לעמוד בראש הציבור הפלשתיני, מהנרסי תקווה או מהנרסי הרס. <<

לפעמים ידיעה תמימה במודר צודדי בעיתון לא הכי נפרץ מספרת את הסיפור האמיתי, או לפחות חלק מרכזי בו. ירדן, שכנתנו ממזרח, זו שלאחרונה מלאו עשר שנים להסכם השלום הקריר איתה, עומדת להשקיע ברשת האינטרנט הלאומית שלה ולהעמידה על רמה מערב-אירופית. בעוד שליוון יש 'פס-רחב' ברחוב של 155 מגה-בייט, לגרמניה 622 ולצרפת 2500, הנה לירדן עומדים להיות 1000 !! והיכן ישראל? ניחשתם. הרחק מאחור, עם 45 מגה-בייט, מעט יותר מלאיראן שאזרחיה נהנים רק מעשרה.
ידיעה לקונית זו שהופיעה במקרה בעיתון 'הארץ' בתאריך הסמלי, 6.10 שנה זו, מעידה כאלף עדים על מצבה של המדינה: התנתקות, ממשלות מיעוט,

חברה

כתב עת סוציאליסטי

לענייני חברה, כלכלה, פוליטיקה ותרבות

מדי לשורה ארוכה של מצבים ומציאויות. על כמה מהם מנסה לעמוד הגליון הנוכחי: כך, למשל, את המושג 'גמישות בשוק העבודה', מושג אותו כל כך אהבים לגלגל בפיהם פקידי אוצר ונבחר ציבור חפים מפרספקטיבה ומתובנות כלכליות-פוליטיות בסיסיות, יוכל הקורא להבין מנקודת מבטה של מועסקת בחברת 'כוח אדם'. עדות לקונת, פשוטה, מצמודת בעוצמתה. ומי שחפץ בניחות מורכב יותר של שוק העבודה, יוכל גם הוא למצוא מאמרים בגליון זה.

"המצב", כך מוסכם על הכל, מייאש. אין טעם להכחיש את המוסכמה הזו, למרות שהיא מוסכמה, וסוציאליסטים הרי אמנים לחשוד במוסכמות. אך אין טעם גם להרים ידיים. יתכן והדיון המוגזם בהתנתקות מסמן את תחילתו של התהליך הפוליטי שאולי בסופו הקרוב (לא יותר מאשר כעת חיה בעוד שנתיים בלבד), יעמוד זה מול זה בנימין נתניהו ועמיר פרץ – שתי חלופות חברתיות-כלכליות ברורות. 730 יום הם פרק זמן ארוך לתלמיד שזה עתה החל את שגרת הלימודים המבורכת שבין סוכות לחנוכה. במונחים פוליטיים-היסטוריים הם לא יותר מאשר הרף עין. בכל רגע ניתן להתחיל – או להמשיך – לעבוד.

<< אבל אין ברירה, חייבים להתנגד לסדר היום הזה, או ליתר דיוק לבלעדיות הדורסנית שלו. יש לשוב ולומר ללא היסוס: תכנית ההתנתקות איננה ענין העומד בפני עצמו. לא כשלעצמו ולא ביחס לסוגיות האחרות. 'לא כשלעצמו', כי השאלה היא תמיד לא "האם נסיגה" אלא "איך" ובעיקר לשם מה ומה יתרחש אחריה ולא "במקום". וסוגיות אחרות??

בראשן של 'הסוגיות האחרות' עומד כמובן התקציב. גליון זה של חברה מוקדש רובו ככולו לתכנון של זה, לדרכי גיבושו, לפינתו הנסתרות. התמונה העולה עגומה: פקידי אוצר שמינו עצמם לארכיבישופים של פונדמנטליזם השוק-החופשי מעמיסים מידע רב, באופן בלתי אפשרי לניהול, על כתפם הצרה של חברי כנסת נבחר ציבור עליהם אמרו חז"ל, "פני הודו כפני הכלב". במקום לייצג את הציבור שבחר אותם, במקום לפעול בהתאם לאינטרס המשותף לאנשים הפשוטים – החרדים, העולים, המשפחות החד-הוריות, הותיקים, הערבים – הם מביטים הצידה ומקשיבים לחכמה המקובלת פרי מדורי הכלכלה של 'הארץ' ותכניות כלכלה של אמצעי תקשורת אחרים. "התקציב", כמו "ההתנתקות", הוא כותרת רחבה

קבוצה לצדק חברתי והומניזם

כמה פעמים אמרתם לעצמכם שככה זה לא יכול להימשך? שישיראל מתדרדרת במידון לכיוון של מדינת עולם שלישי. שהפערים בלתי נסבלים, והממשלה רק מחריפה את המצב! כמה פעמים אמרתם לעצמכם שהכיבוש הוא לא הכרחי - ובטח יש אפשרות יותר טובה לחיים משותפים עם הפלסטינים.

כמה פעמים אמרתם שיש בטח דרכים יותר מתאימות לטיפול בבעיות החברה הישראלית ושכניה.

כמה פעמים הרגשתם שצריך לעשות משהו, שצריך שותפים לחשבה, ליחזק, ומעשה...

אנחנו מזמינים אתכם להצטרף לקבוצה של אנשים נוספים שרוצים למצוא שותפים שכאלה.

איך מצטרפים?

מתקשרים ל: חזדי 053-523102 או קולות בנב 08-6801407 או שולחים מייל לדודי davnurit@hotmail.com ודישות הקבלה: ראיין אישי, התחייבות להשתתפות יציבה, תשלום של 50 ₪.

איך תפעל הקבוצה?

נפגש פעם בשבוע, לשלוש שעות, ביום רביעי בשעות 18:00-21:00, החל מ-20.10.04.

בכל פגישה נעסוק בשאלות החברה, הכלכלה, הבטחון והשלום חזויות שונות.

חלק אחד של הפגישה יוקדש לסדנא בה הדגש הוא על נושאים שמעלים המשתתפים.

חלק אחר של הפגישה יוקדש ללימוד מובנה של השאלות הניכ. מדי פעם נפגש עם גורמים הנאבקים את המאבק החברתי והמדיני בישראל.